

ЛАГНО ДМИТРО, аспірант
Науковий керівник – **БУРКОВСЬКА АННА**,
доктор філософії (економіка), доцент
кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Формування ефективних механізмів забезпечення продовольчої безпеки України в умовах євроінтеграції є одним із ключових стратегічних завдань державної політики та аграрного сектору. У сучасних геоекономічних і соціально-політичних умовах продовольча безпека набуває не лише економічного, а й безпекового значення, адже вона безпосередньо пов'язана зі стабільністю суспільства, рівнем життя населення та спроможністю держави протистояти зовнішнім і внутрішнім викликам [1]. Європейський вектор розвитку відкриває для України нові можливості, але водночас висуває високі вимоги до якості, стандартів виробництва, екологічності та інституційної спроможності аграрної системи.

Продовольча безпека передбачає фізичну та економічну доступність якісних і безпечних харчових продуктів для всіх верств населення. В умовах євроінтеграції це означає гармонізацію національного законодавства із правом Європейського Союзу, впровадження стандартів якості та безпечності харчових продуктів, розвиток системи контролю та сертифікації відповідно до європейських вимог [2]. Такий процес потребує не лише нормативних змін, а й структурної модернізації аграрного виробництва, оновлення технологічної бази, цифровізації управління та підвищення кваліфікації кадрового потенціалу.

Важливим механізмом забезпечення продовольчої безпеки є підвищення конкурентоспроможності вітчизняних сільськогосподарських виробників. Участь у єдиному європейському ринку передбачає жорстку конкуренцію, що стимулює впровадження інновацій, розвиток кооперації, підвищення продуктивності праці та ефективності використання ресурсів [3]. Водночас необхідно забезпечити баланс між експортною орієнтацією та внутрішніми потребами населення, щоб інтеграція в міжнародні ринки не призвела до зниження доступності продовольства на національному рівні.

Суттєву роль у формуванні ефективних механізмів відіграє державна підтримка аграрного сектору, орієнтована на принципи спільної аграрної політики ЄС. Йдеться про стимулювання сталого виробництва, розвиток сільських територій, підтримку малих і середніх фермерських господарств, а також впровадження екологічно дружніх технологій [4]. Перехід до моделі сталого розвитку вимагає раціонального використання земельних ресурсів, збереження родючості ґрунтів, мінімізації негативного впливу на довкілля та адаптації до кліматичних змін. Такі заходи сприяють довгостроковій стабільності аграрної системи та зміцненню продовольчої незалежності.

Не менш важливою складовою є розвиток інфраструктури зберігання, транспортування та переробки сільськогосподарської продукції. Інтеграція до європейських логістичних мереж відкриває нові можливості для експорту, однак потребує модернізації транспортної системи, розширення потужностей елеваторів, холодильних складів та переробних підприємств [5]. Ефективна інфраструктура зменшує втрати продукції, підвищує додану вартість і забезпечує стабільність постачання продовольства як на внутрішній, так і на зовнішній ринках.

Євроінтеграційні процеси стимулюють Україну до впровадження комплексного підходу до забезпечення продовольчої безпеки, який поєднує економічні, екологічні, соціальні та інституційні механізми. Ефективність цих механізмів залежить від узгодженості державної політики, активності бізнесу та участі громадянського суспільства [3]. Лише системна модернізація аграрного сектору, орієнтована на стандарти ЄС та принципи сталого розвитку, дозволить Україні зміцнити свої позиції як національного виробника продовольства та надійного партнера на міжнародному ринку.

Отже, формування ефективних механізмів забезпечення продовольчої безпеки України в умовах євроінтеграції є багатовимірним процесом, що потребує стратегічного бачення, інституційної спроможності та інноваційного розвитку. Поєднання інтеграції до європейського простору з національними пріоритетами створює передумови для підвищення стійкості аграрної системи, зміцнення економічної безпеки держави та забезпечення гідного рівня життя населення.

1. Burkovska A., Burkovska A. Semantic approach to food marketing: the influence of sustainable development narratives on the Ukrainian market. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2025. 11(1), 317–347. <https://doi.org/10.51599/are.2025.11.01.12>.
2. Panfilova A., Poltorak A., Kuvshinova A., Burkovska A., Dotsenko, N. Trends in global grain and seed trade, Ukrainian position on the global market. *Scientific Horizons*. 2025. Vol. 28. No. 5. Pp.142-157. DOI: <https://doi.org/10.48077/scihor5.2025.142>.
3. Lunkina T., Burkovska A. and Burkovska A. Features of forming socio responsible behavior in the consumer of organic production of the agricultural sector in Ukraine. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2020. №1(105). P. 11-18. DOI: 10.31521/2313-092X/2020-1(105)-2.
4. Бурковська А. В., Бурковська А. І. Фінансова безпека сільського господарства як ключовий чинник забезпечення продовольчої безпеки: виклики та перспективи. *Modern Economics*. 2025. № 49(2025). С. 32-37. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V49\(2025\)-04](https://doi.org/10.31521/modecon.V49(2025)-04).
5. Shebanina O., Klyuchnik A., Burkovska A., Caruso D. and Burkovska A. Providing labor income as a supporting factor of the food security. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2018. № 40(4). P. 597-608. DOI: <http://doi.org/10.15544/mts.2018.51>.

